

blatt", ali ne s pretežkim valjarjem. S tem se cima in gomoli okrepčavajo.

Najboljša zelena krma za molzne krave, da dajo mnogo in dobrega mleka, masla in sira, je timotejevka (Timotheusgras), za njo sledi prstanek (Orchadgras, dactylis glomerata), potem rudeča in švedska detelja.

Nekaj za gospodinje. Prvi prigraden krompir ima v sebi vedno veliko vodenih delov, in malo moke. Ako se pa nekoliko bolj skrbno kuha, se s tem da mnogo zboljšati.

To se lahko doseže, ako se dva lonca (piskra) k ognju pristavita, v enem je krompir, v drugem pa čista voda, da zavre. Ko se je krompir toliko skuhal, da je na pol mehak, se voda z njega odcedi in z vrelo vodo iz drugega lanca nalije in tako do mehkega skuha. Na to se osoli in kolikor mogoče vroč na mizo postavi. Seveda se je moral krompir še sirov olupiti. Pa ne samo prigraden, ampak tudi vsak drugi krompir se z dvakratnim kuhanjem v frišni vodi popraviti in zboljšati da, naj je potem že olupljen ali ne.

O vrsti grozdja, ki se imenuje „Margittraube“, (menda od trga Margita v Biharski županiji proti Sedmograškemu) pripovedujejo, da je še bolj rana, kakor samo francoska precoc de malingre, in da je na Ogerskem doma. Grozdje je zeleno in podolgasto in posebno dobrega okusa. Po opisu soditi, pravi „Zagreb. gosp. list“, bi bila to skoro naša „murščina.“

Spomladanski mraz poslednja 2 dneva in oster krivec prejšnje dni aprila je več manj povsod, v obeh polovicah Avstrije, zemeljskim pridelkom škodoval. V obče se pa reči sme, da je prvi strah nesrečo pretiral. Neposredna poročila, ki so nam došla iz raznih strani dežele, podajajo resnico, da je trta po enih krajih (po Savinski, Škalski dolini, po slov. goricah itd.) od polovice nasadov zgubila. Okoli Maribora in tudi v ljutomerskih goricah ni kvara toliko. Tudi žito je le tam trpelo, kjer je že klasje nastavlo. Kar zadeva drevesa, so le trpele cvetoče, ne pa toliko one, ki so že bile ocvetele. — Po nesreči je v četrtek jutro 7. t. m. še hujši mraz bil.

Dopisi.

Od Drave. 3. maja. V neki fari, (v Hočki namreč — vredn.) v kateri sicer sami katoličani prebivajo, je umrl ne davno luteran. Sinovo prošnjo, da bi se rajni oča na katoliškem pokopališču pokopal, je domači župnik ročno uslišal, kajti prošnja je bila vtrjena v sedaj veljavni postavi od 25. maja 1868, po kateri se more luteran na katoliškem pokopališču pokopati, ako v srenji, v kateri umrje luteran, posebnega pokopališča za luterane ni. Ko je pa sin še nadalje prosil, da

bi se pri očetovem pogrebu, ki ga je luteranski župnik iz Maribora obhajal, tudi pri farni cerkvi zvonilo, je župnik s celó prijazno besedo to prošnjo odrekel, rekoč, da cerkvena postava tega ne dopušča. To je dogodba po goli resnici popisana. — Da so se župniku noč potem okna na farovži potrupal, ne spada sem. Morebiti se je to zgodilo zato, da so pobijalci ali njih najemniki svojo višo omiko in strpljivost razodeli. *)

Nehoté se mi silijo na misel nektera vprašanja, ki utegnejo tudi druge bralce „Gospodarja“ zauimati; zato jih s pridjanim odgovorom tu sem postavim. —

1. Imajo nekatoličani sploh kako pravico do zvonjenja kat. cerkev? — Nikakor ne! Tudi državna postava, katero smo spredej omenili, jim te pravice ne priznava.

2. Kakošen vzrok utegnejo tedaj nekatoličani imeti, da zvonjenje pri kat. cerkvah želijo? — Zares pameten vzrok se da težko misliti. Zvonjenje pri pogrebih je znamenje, da je rajni bil ud one cerkve, ktera mu zvoniti da. Katoličanu zvonijo pri katoliških, luteranu pri luteranskih cerkvah. In kakor mi katoličani ne maramo za to, in celó nočemo tega, da bi se nam po smrti pri luteranskih cerkvah zvonilo, tako bi si mogel pameten človek misliti, da tudi luteranu ne more biti želja, da bi mu pri pogrebu pri kat. cerkvi zvonilo. —

3. Ali pa ni tako ravnanje zoper strpljivost (tolerancijo) do drugovercev in zoper ljubezen, katero smo jim dolžni? — Nikakor ne! Krščanska strpljivost obstoja edino v tem, da drugovercev zavolj njih verskega prepričanja ne zaničujemo, ne sovražimo, ne preganjamo, marveč jih pomilujemo in za njih spreobrnjenje molimo, in jim v vseh dušnih in telesnih potrebah — brez ozira na njih vero — radi na pomoč pridemo, kakor nas Kristus uči v priliki od usmiljenega Samarjane.

4. Zakaj tedaj gre v navedenem slučaju? — Edino le za lastninsko pravico. Katoličani so zvonove kupili, zato so tudi lastnina katoličanov, in le za pobožno rabo katoličanov od cerkve blagoslovljeni. Luteran ne mara za blagoslov kat. cerkve, kako bi toraj zamogel marati za blagoslovljene stvari, kakor so ravno zvonovi? —

Kakorkoli torej stvar premišljujemo, je župnik v tem slučaju ravnal po svoji dolžnosti in po tirjavi pravice; oni pa, ki so mu zavolj tega nagajali, so pokazali, da ne poznajo ne dolžnosti, ne pameti, ne pravice.

*) Neki „pobožni poslušalec“ hvali v „Mbg. Ztg.“ št. 52. luteranskega pastora, da je na katoliškem pokopališču tako lepo predigoval o „krščanski strpljivosti“, ter so ljudje na potu domu edino le o lepi predigi govorili, ki je pri poslušalcih padla na — dobro zemljo i. t. d. Menda so nekteri „pobožni poslušalci“ tako ganjeni bili, da so iz same „krščanske strpljivosti“ župniku šli okna pobijati in razsajati, ter zdaj iz same „kršč. strpljivosti“ tudi v „Mbg. Ztg.“ župniku zabavljajo. Vredn.

Iz Slovensgradca 4. maja. (Za stran volitve.) Pretečeni teden smo zvedeli, da je Šmid na včerašnji nedeljo volilni hod v tukajšnji gostilnici „pri Güntherju“ sklical. Nekteri volilci, ki so bili k temu shodu pismeno povabljeni, so željo izrekli, da bi se tudi naš kandidat dr. Šuc pri tem zboru predstavil. Alj ko se nas v nedeljo ob napovedani uri zbere kakih 50 volilcev in drugih možakov, ki bi se bili radi shoda udeležili, se nam je naznanilo, da nima nihčér pravice vstopiti razun tistih, ki imajo povabilo v rokah. Ne vemo, alj so imeli Šmid in njegovi tovariši tako slabo vest, alj pa premalo zaupanja v svojo reč, da so se nas zbalí.

Kakor čujemo, bilo jih je za vsem le 7 volilcev pri tem shodu, Šmidovih agitatorjev pa veliko več, in ti so tako pritiskali, da je eden naših korenjakov izbežal iz dvorane rekoč: „Le pojdemo, tukaj nič ni za nas!“ Le enega so neki na svojo stran dobili. (?)

Ostali, ki nismo smeli v dvorano, smo potem sami napravili volilni shod, in poklicali g. dr. Šuca, da se je predstavil in svoj program razložil. Vsi so mu pritrdili, in enoglasno njega za kandidata proglasili.

Vprašamo pa, alj ima taka stranka poštene namene, ki si ne upa očitno pred svetom svojega kandidata pokazati?

Izmed mladoslovencev je nekdo tukaj pozvedoval, ne bi li kdo iz njih stranke ložje zmagal? Mi naravnost lahko rečemo, da mladoslovenec tukaj pšenica ne cvete. Ako nemčurji mladoslovencu v deželni zbor pomagajo, naj mu dobro tekne; od nas pa glasov ne dobi, kdor ni vsestranskega zaupanja vreden.

Iz Celja, 4. maja. (Nove šole.) Gospodje, ki pri zelenih mizah ukaze pišejo, pogosto tudi kaj napačnega skovajo, česar bi še priprost kmet ne storil. Ena takih reči je nâsvét dež. šolskega svetovalstva, da bi se — menda po predlogu okr. celjskega šolskega sveta — za celjsko okolico zunaj Celja, dobre pol ure na Dobrovi, nova šola napravila. V ta namen prišel je že ukaz, sestaviti krajni šolski svet, kateri bi novo šolo v svojo skrb vzél. — Iz več razlogov je ta nasvet nepraktičen. Prvič je Dobrova na takem kraju, da je v mokrih letih tje prihajati jako težavno, ker so vse steze z vodo nalite, bi torej mnogim otrokom mogoče ne bilo v šolo hoditi, v tem ko je po precej dobrih cestah v mesto tudi v mokrem vremenu veliko ložje priti. Drugič je več vesi celjske okolice, kakor Medlog, Babno, Lava na severno zapadni strani dosta bližej celjskemu mestu, kakor Dobrova, in otroci bi le z velikimi težavami Dobrovsko šolo obiskovati zamogli. Tretjič je še na južni strani Celja več okolice: Košnica, Pečevnik in Zagrad, katerim bi ta šola bila celó neodročna in oddaljena, lastne šole bi si pa te okolice zavoljo ubošva postaviti in vzdržati ne mogle. Četrtrič bo celjskim dušnim

pastirjem skoraj nemogoče v tako oddaljeni šoli krščanski nauk učiti, posebno ako se na to ozira, da bode v par letih duhovnikov silno pomanjkovalo; vrh vsega tega ne bodo otroci nikdar zamogli pri kaki božji službi ali šolarški meši biti, ker ni cerkve v Dobrovi in ne v bližavi. —

Ta misel je tedaj gotovo nepraktična in najboljša bi gotovo bilo, da bi se zastop celjske okolice zoper to osnovo pritožil in nemudoma staro mestno šolo kupil, ali pa v soseskini hiši na Bregu si slovensko šolo napravil za vso okolico. — Kakor pri nas, se nameravajo tudi v Vojniku, na Lebečni in v Trnovljah 2 novi šoli postaviti. Od kod se bodo neki učitelji jemali in kako bodo kmetje toliko šol plačevali?

Iz Ljutomera 4. maja. Kako posamesen človek v gospodarstvu napreduje, ako je delaven, marljiv in varčen, ter mu premoženje od dne do dne raste, da sebi in drugim ž njim pomaga, tako tudi društvo, ako imajo njegovi zastopniki vse dobre lastnosti, lahko napreduje in mnogo dobrega za okolico stori. Tukajšna okrajna založnica je v kratkem času svojega obstanka pokazala, da svojo nalogo ne samo dobro ume, temuč tudi djansko izpolnjuje. — Vsled spremenjenih pravil odstopil je — pri zadnjem občenem zboru — poprejšni odbor, a vendar bili so vsi njegovi udje iz pripoznanja soper in sicer enoglasno v zastopništvo voljeni. Imena njih so: G. Kukovec, načelnik, g. Zemljíč, denarničar, g. Gomilšek, preglednik; — namestniki so: Gg. Kryl, Jož. Steier in Merčnik, vsi v Ljutomeru. To je načelníštvo alj opravištvó društva. Njemu pa je pridjanih 15 nadzornikov alj preglednikov, ki imajo delovanje načelníštva nadzorovati ali pregledovati. So pa naslednji gg.: Dr. Mravljak, odvetnik, Drag. Huber, knjigovez, oba v Ljutomeru, potem kmetovalci in večidel tudi župani okraja tukajšnega in sicer: Vatroslav Mohorič, iz Podgradja, Novak Marko, iz Stročjevesi, Iv. Reih iz Mote, A. Bežan iz Šalinec, Fr. Stanetič iz Trnovca, Mart. Pušenjak iz Vrčja, Mat. Štrakl od sv. Križa, Iv. Farkaš iz Iljašavee, Mih. Špindler iz Starevesi, Jož. Slekovec iz Kokoriš, Ar. Rantuša iz Moravec, A. Božič iz Radoslavec in Mat. Pilaj iz Branoslavec. Potem so voljeni v cenilno komisijo gg.: A. Mihelič, trgovec, Iv. Vučina, posestnik, oba v Ljutomeru, in Šim. Ferenc iz Starevesi. Reči se mora, da je društvo v rokah prav umnih, izvedenih, národnih možév in moramo z izidom volitve biti popolnoma zadovoljni. —

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Z letošnjim mrzlim, deževnim in čmernim majem obhaja priroda žalostno obletnico borznega „poloma“, in enako čmerni so